Gemeente Amsterdam

Informatiebijeenkomst over mogelijke 24-uurs opvang voor ongedocumenteerden Van Leijenberghlaan 11-13

Komend jaar gaat de gemeente Amsterdam een nieuwe werkwijze voor de opvang van ongedocumenteerden invoeren. Onderdeel daarvan is het creëren van 500 opvangplekken, op kleinschalige locaties verspreid over de stad. Daarvoor zijn locaties onderzocht op beschikbaarheid en technische haalbaarheid. Bij deze locaties wordt een buurtconsultatie gehouden om van bewoners te horen wat de zorgen, ideeën en wensen zijn. Op 25 maart vond een consultatie plaats over het pand aan de van Leijenberghlaan 11-13, stadsdeel Zuid, waar een groep van circa 350 bewoners in gesprek ging met de wethouder, het dagelijks bestuur van het stadsdeel en andere professioneel betrokkenen. Het college van B&W heeft het voornemen op deze locatie circa 70 ongedocumenteerden op te vangen.

Wethouder Groot Wassink opent de avond. Hij vertelt dat het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeenteraad de opdracht heeft om 500 opvangplekken te creëren voor ongedocumenteerden. Een grote groep ongedocumenteerden verblijft op dit moment op straat of in bestaande opvanglocaties. Er zijn afspraken gemaakt met de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie om deze groep op te vangen, samen met nog 4 andere gemeenten in Nederland: Rotterdam, Utrecht, Groningen en Eindhoven.

Rust en intensieve begeleiding kunnen bijdragen aan een blijvende oplossing voor deze groep: het alsnog verkrijgen van een verblijfsvergunning of terugkeer naar het land van herkomst. Dat is gebleken uit onderzoek in opdracht van de Rijksoverheid. Gemeente Amsterdam wil mensen om humanitaire redenen opvangen en begeleiden en perspectief bieden en zo helpen de stap te zetten naar terugkeer of rechtmatig verblijf.

Het college van B&W wil daarom gespreid over de stad kleinschalige opvang realiseren voor deze groep. Daarbij wordt vooral gemeentelijk vastgoed onderzocht. Eerst wordt er gekeken of het pand technisch en financieel geschikt is. Het pand aan de van Leijenberghlaan 11-13 is geschikt bevonden om circa 70 ongedocumenteerden op te vangen. Vervolgens gaat de gemeente met de buurt in gesprek om te kijken hoe de voorziening past in de buurt. Stadsdeelbestuurder Flora Breemer vult aan dat wanneer er specifieke vragen zijn over het stadsdeel, zij deze kan beantwoorden. Vanavond of op een ander moment.

De programmamanager ongedocumenteerden vertelt iets meer over hoe de opvang eruit komt te zie: Mensen maken met z'n tweeën gebruik van één kamer. Ze wonen in woongroepen van 10-20 personen. Deze groepen zorgen zelf voor de dagelijkse gang van zaken: eten koken,

boodschappen doen en de boel schoonhouden. Hierbij krijgen ze ambulante woonbegeleiding. Deze begeleiding is regelmatig aanwezig, in de beginperiode intensiever, dan wanneer de ongedocumenteerden er al een tijdje verblijven. Er is altijd 24-uur achtervang, via een telefoonnummer. Daarnaast wordt er een begeleidingscommissie ingesteld, waar buurtbewoners, bedrijven, stadsdeel en wijkagent aan deel nemen. De begeleidingscommissie bespreekt periodiek hoe de voorziening wordt ervaren, welke klachten zijn binnengekomen en wat daarmee is gedaan.

Het gaat om alleenstaande volwassenen: zowel mannen als vrouwen. Gezinnen worden hier niet opgevangen. Daarnaast zijn we ook op zoek naar locaties voor medisch of psychisch kwetsbaren, die meer begeleiding nodig hebben. Die begeleiding is dan wel 24 uur aanwezig. Dit is een groep die nu ook al wordt opgevangen in bijvoorbeeld de Daalburgh in Zuidoost.

Ongedocumenteerden krijgen maximaal anderhalf jaar opvang. Als er eerder perspectief is bereikt, stromen ze uit. De locatie zal voor meerdere jaren worden ingezet, zo lang als het gemeentebestuur dit nodig vindt. Woonbegeleiding wordt gedaan door organisaties als HVO-Querido en Leger des Heils. Daarnaast is er op allerlei plekken in de stad participatie aanbod, waar ruimte is voor ontmoeting, het volgen van cursussen etc. Ongedocumenteerden hebben dus elders een dagbesteding. Ongedocumenteerden voeren gesprekken en cursussen gericht op terugkeer of zijn onder begeleiding van organisaties als Vluchtelingenwerk bezig met hun juridische casus om alsnog een verblijfsvergunning te krijgen (als daar goede reden toe is). Het pand aan de van Leijenberghlaan wordt primair gebruikt als verblijflocatie.

Aan het pand moet nog een en ander verbouwd worden. De verwachting is dat het eind dit jaar, begin volgend jaar, af kan zijn. Daarvoor moet een omgevingsvergunning voor o.a. brandveilig gebruik aangevraagd worden. Hier kan op de gebruikelijke wijze bezwaar tegen gemaakt worden.

Veiligheid

- Vanuit omwonenden komen er veel vragen en opmerkingen over veiligheid in de buurt:
- Zijn de ongedocumenteerden die hier komen wonen in aanraking gekomen met de politie?
- Er wonen veel ouderen in de buurt. Zij gaan zich door de komst van deze opvang mogelijk onveilig voelen, omdat ze niet weten wie ze wel en niet kunnen vertrouwen. De zorg om de ouderen in de buurt wordt meermalen genoemd.
- Er zijn een opvangtehuis en kinderdagverblijf tegenover de locatie. Kan de gemeente de veiligheid van deze kinderen garanderen?
- Kunnen we 's avonds nog veilig over straat?
- Waarom komt er opvang voor ongedocumenteerden in deze wijk waar ook een grote joodse gemeenschap is, met al jarenlang beveiliging rond bijvoorbeeld de scholen?
- Hoe wordt ervoor gezorgd dat er geen geluidsoverlast is van mensen die op het parkeerterrein praten? Dit was het vaak geval toen het pand nog in gebruik van de brandweer was en bewoonster ernaast is blij dat deze weg zijn.
- Wat gaat dit betekenen voor het zo mooi opgeknapte, luxe winkelcentrum?

Reactie wethouder en stadsdeelbestuurder
De wethouder geeft aan dat hij ziet dat er grote zorgen zijn over de veiligheid in de buurt en dat hij begrijpt dat mensen bezorgd zijn. Als de opvang er komt, zullen er maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat de veiligheid in de buurt gewaarborgd blijft en overlast in de buurt wordt tegengegaan. In het begin kunnen extra maatregelen worden genomen, zoals inzet van extra handhaving en politie in de buurt. Ook kunnen regels over geluidsoverlast worden opgesteld. Er wordt een begeleidingscommissie ingesteld, waar bewoners, bedrijven en instellingen voor uitgenodigd worden, waarin wordt besproken wat de ervaringen zijn met de voorziening en of er maatregelen nodig zijn.

Op de huidige opvanglocaties zijn er geen veiligheidsincidenten of overlast. In de Derkinderenstraat worden nu bijvoorbeeld 150 mensen opgevangen. Deze mensen willen niets liever dan een gewoon leven opbouwen en werken aan hun toekomst. Ook de huidige opvang van ongedocumenteerden aan de Walborg, eveneens in Buitenveldert, functioneert goed. Ook daar is geen sprake van incidenten of overlast.

Een medewerker van HvO Querido, werkzaam op de huidige opvanglocaties, vertelt dat de hem bekende groep ongedocumenteerden niet voor een overtreding in aanraking is geweest met de politie – wel om aangifte te doen omdat hun fiets was gestolen.

De stadsdeelbestuurder geeft aan dat Buitenveldert een wijk is met een gemiddeld hoge leeftijd en dat er goed op de wensen en behoeften van deze ouderen wordt gelet.

Invloed buurt
Er worden ook vragen gesteld over de invloed van de buurt op de besluitvorming over de locatie.
- Wat kunnen we doen om het voorgenomen besluit tegen te houden?
- Waarom wordt het besluit voorgesteld als duidelijk is dat een groot deel van de buurt tegen is?

De wethouder geeft aan dat de opvang van deze groep, net als opvang van daklozen en statushouders, de verantwoordelijkheid is van het college van B&W. Het gaat hier om een voorziening van algemeen belang, waarvoor geen formele inspraak wordt gedaan. In de afweging die het college maakt worden verschillende aspecten meegewogen: de technisch en financiële haalbaarheid, spreiding over de stad, hoe de voorziening past in de buurt, de input van de bewonersavond en het advies van het stadsdeel. Om de reacties uit de buurt te horen is onder andere deze avond georganiseerd. Het besluit hierover is nog niet genomen. Bij verlening van de omgevingsvergunningen heeft u de mogelijkheid om bezwaar te maken.

Er wordt vanuit de zaal opgeroepen om bij de vergadering van de stadsdeelcommissie in te spreken en bij de vergadering van de commissie Algemene Zaken op 16 april.

Een aardige en beleefde buurt
Een aantal bewoners geeft aan zich niet te herkennen in het geluid dat tijdens de avond naar voren komt:

- Buitenveldert is een hele aardig en beleefde buurt. Dat zie ik vanavond niet terug.
- De noodopvang die een aantal jaar geleden op de grens van Amstelveen en Buitenveldert kwam, heeft geen overlast opgeleverd. Er zijn allerlei activiteiten georganiseerd door de buurt.
- Een bewoonster geeft aan goede ervaringen te hebben met de Walborg en zich daar nooit onveilig te voelen, maar op deze avond wel.

Samenstelling groep
Tot slot zijn er vragen over de samenstelling van de groep die in het pand komt te wonen.
- Zijn het voornamelijk mannen die worden opgevangen, en komen zij uit Noord-Afrika?
- Wat wordt er precies bedoeld met uitgeprocedeerd?

De wethouder wil het misverstand over mannen uit Noord-Afrika wegnemen. Dat zijn mensen uit veilige landen, die vangt de gemeente niet op. Een medewerker van Vluchtelingenwerk legt uit dat een groot deel van de doelgroep uit landen als Eritrea, Sudan, Afghanistan, Irak, Iran en Mali afkomstig is. Het gaat voornamelijk om mensen met een vluchtverleden. Uitgeprocedeerd betekent dat iemand een asielprocedure heeft doorlopen en door de IND is afgewezen voor een verblijfsvergunning. In die procedures worden wel eens fouten gemaakt, of er is nieuwe informatie beschikbaar, waardoor er later alsnog kans is op een vergunning. Uitgeprocedeerd betekent niet altijd dat je ook weg kan, bijvoorbeeld doordat het land van herkomst je niet terug wil nemen.

Vervolg
Medio mei neemt het college van B&W een besluit over deze locatie. Daarover worden bewoners geïnformeerd. Als de locatie Van Leijenberghlaan doorgaat zullen bewoners vanaf het begin worden betrokken bij de uitvoering, onder andere in de vorm van een begeleidingscommissie. Heeft u vragen of wilt u zich alvast aanmelden voor de begeleidingscommissie? Dan kunt u een email sturen naar ongedocumenteerden@amsterdam.nl